

**Prof. dr Boro Tramošljanin, naučni savjetnik Evropskog defendologija
centra Banja Luka**

ETOS RADA I ODGOVORNOSTI U LIČNOSTI ALEKSANDRA VUČIĆA – istorijski primjer koji će se izučavati na svjetskim univerzitetima

Aleksandar Vučić je u ulozi Predsjednika Republike Srbije tokom svog dosadašnjeg predsjedničkog mandata uradio više za Srbiju nego svi predsjednici Republike Srbije prije njega, Slobodan Milošević, Boris Tadić i Tomislav Nikolić. To je zbog toga, što je u strukturu svoje ličnosti inkorporirao etos rada. Njega je implementirao pod uticajem njemačkog sociologa Maksa Vebera prilikom čitanja i analiziranja njegovog čuvenog djela Protestantska etika i duh kapitalizma. U tom djelu Maks Veber se poziva na protestantsko učenje Žana Kalvina o predestinaciji. Po tom učenju svaki čovjek je apriori od starene Boga osuđen da ode u pakao. No, ipak postoji potencijalna mogućnost da se to ne dogodi pod uslovom da je čovjek vrijedan i da postiže izvrsne rezultate u svom poslu. Dakle, to je jedina opcija da se Bog smiluje i poštedi čovjeka da ne završi u paklu i tako postigne svoje lično spasenje. Ovdje stojimo na stanovištu da je kult rada na pijedestal uzvišene vrijednosti postavio Maks Veber, a apsolutno ga prihvatio Aleksandar Vučić. U tom kontekstu u sredstvima javnog informisanja u Srbiji je potencirao da rano ustaje. Svaki dan radi po četrnaest sati za dobro Srbije i njen prosperitet. Strana mu je svaka pomisao da koristi godišnji odmor jer je to samo gubljenje dragocijenog vremena koje mu je neophodno da postigne što bolje rezultate rada za svoju Srbiju „koju najviše voli na svijetu“. Smisao života vidi u svom radu služeći se onom dobro poznatom socijalističkom maksimom koja glasi „da jedino rad i rezultati rada određuju materijalni i društveni položaj svakog čovjeka u društvu.“ S tim u vezi na televiziji Informer u Beogradu 9.2.2026. godine je izjavio : „Niko ne može reći da nisam bio vrijedan i marljiv, da nisam više radio nego što običan čovjek radi u Srbiji.“ Otuda je svojim predanim radom doprinio kopernikanskim promjenama u Srbiji u procesu izgradnje brojnih fabrika, medicinskih, kulturnih i obrazovnih institucija. Ne možemo apstrahovati i činjenicu u njegovom doprinosu u izgradnji i otvaranju cesta , autoputeva, željeznica čime je Srbija premrežena brojnim saobraćajnicama. Pored toga svojim poslovnim aktivizmom doveo je starni kapital u Srbiju. Po tom su uslijedile velike inostarne investicije i otvaranje novih firmi čime se radikalno smanjila velika nezaposlenost u Srbiji. Da Aleksandar Vučić vjeruje u

etos rada jasno je potvrdila i sjednica Vlade Srbije kojom je predsjedavao njen predsjednik Đuro Macut. Rezniran lošim radom nekih ministara u Vladi Srbije izgovorio je opominjuće riječi: „Važnija vam je tašna ,mašna , luksuzni automobil i lična sekretarica nego da se postignu što bolji rezultati vašeg rada“. Njegova kritika nije imala perfidnu konotaciju nego je bila konstruktivna i očinska s obzirom da se Srbija kao država nalazi u teškoj situaciji. Unutra je napadnuta od strane ostrašćenih blokadera, opozicije i studenata, a iz vana ugrožena dezavuisanjem međunarodnog javnog prava i njegovim defintivnim odlaskom u ropotarnicu istorije. Velike promjene u svijetu nagovještavaju nastanak novog svjetskog poretka u okviru kojeg Srbija mora da traži svoje adekvatno mjesto. U tom pogledu se zahtijeva daleko veća odgovornost svih subjekata u društvu pa i od ministara u Vladi Srbije, da se stvari u Srbiji dovedu u red i da se postignu što optimalniji rezultati rada.

Što se tiče etosa odgovornosti on je kategorija građanskog društva. U njemu se insistira na odgovornosti javne državne vlasti pred društvom. S tim u vezi Predsjednik Republike Srbije Aleksandar Vučić je predlagao da se njegov mandat provjeri na referendumu. Pri tome se nije plašio da podnese ostavku na poziciju Predsjednika Republike Srbije ako mu bude izglasano nepovjerenje građana Srbije. No, prijedlog nije prihvaćen iz prostog razloga što je opoziciji bilo jasno da Aleksandar Vučić neće biti opozvan s obzirom da ima veliko povjerenje građana Srbije. Zatim je svoju ličnu i istorijsku odgovornost emanirao i prilikom rasprave u Ujedinjenim nacijama o navodnom genocidu kojeg su Srbi počinili nad Bošnjacima u Srebrenici 1995. godine. S tim u vezi izglasana je Rezolucija o počinjenom genocidu u generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija u Njujorku 23.05.2024. godine. Za usvajanje Rezolucije su glasale 84 države, 19 je bilo protiv, a 68 uzdržanih. Prema tome, za neobavezujuću Rezoluciju su glasale 84 države od ukupno 193 članice Ujedinjenih nacija. U tom kontekstu Aleksandar Vučić je rezolutno konstatovao „da su srpski neprijatelji htjeli da nam stave žig na čelo. U toj namjeri da se Srbi demonizuju kao genocidan narod nisu uspjeli s obzirom da 106 zemalja nije glasalo za Rezoluciju.“ Takođe, na volšeban način je primjetio „da će usvajanje Rezolucije o genocidu u Srebrenici otvoriti Pandorinu kutiju i da će se svijet suočiti sa nizom optužbi za genocid.“ I da zaključimo. Sama odluka u generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija u vezi genocida Srba nad Bošnjacima u formalnom smislu ima legalitet bez legitimiteta jer 106 država je faktički odbilo da glasa za pomenutu Rezoluciju. Nakon izglasane Rezolucije o genocidu u Srebrenici koja je u krajnjoj instanci bila povoljna za Srbe, u srpskoj delegaciji predvođenoj Aleksandrom Vučićem su bili

oduševljeni. Dobro se sjećamo one emotivne scene kada se Aleksandar Vučić ogrnuo srpskom zastavom (crvenom, plavom i bijelom trobojkom). Njegovoj sreći nije bilo kraja imajući u vidu činjenicu da je bila dovedena do paroksizma. U svemu ovome što se odigralo u Njujorku ne smijemo apstahovati krucijalnu činjenicu da je Aleksandar Vučić kao osvjedočeni srpski patriota dao poseban personalni doprinos da se izglasa Rezolucija koja je išla u prilog Srbima. Danima i duboko u noć je zvao brojne lidere svijeta (posebno iz afričkih zemalja) da ih svojom kristalno jasnom argumentacijom i sposobnošću persuazije pridobije da stanu na stranu Srbije prilikom glasanja i usvajanja Rezolucije o genocidu u Srebrenici.

Takođe, Aleksandar Vučić je svoju patriotsku odgovornost jasno artikulirao i time što je kao predsjednik SNS-e dao kardinalni doprinos da opozicione stranke u Srbiji ne dođu ponovo na vlast. Poznata je činjenica da su one predvođene Demokratskom strankom (a pod rukovodstvom Zorana Đinđića) za 12 godina svoje vladavine (2000-2012.), za dvanaest godina uništile Srbiju pljačkom njene imovine opredmećenom kroz proces neodgovorne, nehumane i hazardne privatizacije. Tako se društvo Srbije diferenciralo na dva dijametralno suprotna pola manjinsku elitu ekstremno bogatih i gigantsku masu siromašnih. To je imalo za posljedicu da je Srbija ostala bez srednje klase kao njenog integrativnog faktora. Ovdje se apsolutno slažemo sa eksplicitnim stavom patriotskih snaga u Srbiji da je žuti kartel nanio veće zlo Srbiji za vrijeme svoje dvanaestogodišnje vladavine nego što su zlo Srbiji nanijeli zajedno Turska imperija, Austrougarska imperija i Njemačka u Drugom svjetskom ratu. No zahvaljujući Aleksandru Vučiću i njegovoj stranci SNS-i, koja 2012. godine osvaja vlast na izborima u Srbiji nastupaju spektakularne promjene. One su danas determinisane savremenim tehnološkim razvitkom Srbije ovaploćenim kroz praktičnu primjenu vještačke inteligencije, superkompjutera, izgradnje Dejta centara, naučnotehnoloških parkova, nuklearnih elektrana, razvitka robotike i povezivanje softvera. A nedavna posjeta Predsjednika Srbije Aleksandra Vučića Indiji u pogledu praktičnog značaja vještačke inteligencije će da bude dodatni impuls da se na tom planu u Srbiji postignu optimalni rezultati. Aleksandar Vučić posebno nosi istorijsku zaslugu što je pobijedio obojenu revoluciju u Srbiji. Ona je režirana od strane kolektivnog Zapada nakon njegovog govora održanog u Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija. U njemu je potencirao da velike svjetske sile ne poštuju međunarodno javno pravo. One ne prezaju ni od čega i na svakom koraku negiraju suverenitet i teritorijalni integritet malih država bez obzira što su garantovani Poveljom Ujedinjenih nacija i drugim međunarodnim pravnim i

političkim dokumentima (Povelja –KEBSA 1975.godine i Pariška povelja 1990. godine).Svjedoci smo da danas nema ne samo prava i pravde nego se i pravila ne poštuju bez obira što su inaugurisana od velikih sila. One rade što je u konkurenciji sa njihovim državnim i političkim interesima.Dakle realpolitika je u prvom planu, a eventualno pozivanje na međunarodno javno pravo je samo farsična ornamentika, da bi se kamuflirala moć velikih sila i njihova dominacija u svijetu.Nakon ovog istorijskog govora ministar inostranih poslova Sergej Lavrov je upozorio Aleksandra Vučića izgovorivši proročke riječi „da mu to kolektivni Zapad neće nikad oprostiti.“To se, nažalost, i obistinilo. Upravo taj Zapad, koji se kiti svojom građanskom demokratijom i humanizmom, je pripremio obojenu revoluciju u Srbiji.Ona je temeljno pripremana s ciljem da se Srbija zaustavi u svom brzom ekonomskom, tehnološkom i naučnom progresu.Osim toga provođenje obojene revolucije od strane zapadnoevropskih zemanlja u Srbiji je impliciralo i njihovu namjeru da realizuju svoje geopolitičke interese od kojih potenciramo sljedeće:

- 1.Srbiji kolektivni Zapad, pod prijetnjom rata nameće totalnu dezintegraciju, nastojeći je po svaku cijenu redukovati na beogradski pašaluk koji bi se prostirao na Beograd sa njegovom užom okolinom.

- 2.Kosovo bi se definitivno otcijepilo od Srbije i napokon ujedinilo sa Albanijom s ciljem da nastane Velika Albanija.

- 3.Vojvodina bi se odvojila od Srbije i time bi se ostvarili snovi Nenada Čanka i Aleksandra Odžića da postane samostalna Republika nezavisna od Srbije.

- 4.Bosna i Hercegovina bi stekla status unitarne države gdje se Republika Srpska utapa i tako gubi svoj identitet.

- 5.Srbima u Crnoj Gori je predestinirana diskriminacija opredmećena u negaciji prava na svoj srpski jezik i pravo na rad što implicira zaključak da oni u Crnoj Gori imaju status parije odnosno totalno obespravljenih i poniženih građana srpske nacionalnosti.

Ovdje moramo posebno apostrofirati da smo konsternirani činjenicom da opozicija, blokaderi i studenti u Srbiji podržavaju obojenu revoluciju.Opozicija je u Srbiji totalno anacionalna jer mrzi svoju državu Srbiju, njen narod i Prdsjednika Srbije Aleksandra Vučića.U tom pogledu ona se suštinski razlikuje od opozicije u Engleskoj u kojoj se ona naziva „opozicija njenog veličanstva“ što će reći da iza nje stoji kraljica Engleske kao moralni i politički autoritet.U tom pogledu opozicija u Engleskoj je nacionalno ukorijenjena izražavajući lojalnost svojoj državi.Zato ona nosi konotaciju patriotizma manifestujući blagonaklonost i ljubav prema svojoj

zemlji. Nasuprot Engleskoj, u Srbiji postoji kontrast da njen opozicioni kvintet u sastavu Dragan Đilas, Marinika Tepić, Radomir Lazović, Miroslav Aleksić i Srđan Milivojević otvoreno artikulišu svoj mrzilački kretizam prema Srbiji i Aleksandru Vučiću koji u ulozi Predsjednika Srbije izvrsno reprezentuje Srbiju kao državu. Odijum te mržnje je direktno usmjeren da se otadžbina Srbija uništi i baci na koljena. S toga se otvoreno traži podrška od Evropske unije da se Srbija destabilizuje i napokon destruiira kao država. U svojoj poniznosti prema njoj ne libe se da ljube skute Antoniju Košti Predsjedniku Evropskog savjeta, Maji Kalas visokoj predstavnici Evropske unije u čijem domenu su vanjski poslovi i sigurnosna politika, Marti Kos koja se bavi pitanjem proširivanja Evropske unije i Toninu Piculi zastupniku u Evropskom parlamentu zaduženom za Srbiju u pogledu ispunjenja uslova za njen prijem u Evropsku uniju. Međutim, mrzitelji srpske države, njenog naroda i Predsjednika Srbije Aleksandra Vučića, koje smo prethodno taksativno nabrojali, čine katastrofalnu grešku s obzirom da se njihova mržnja perpetuira i transferira u njihovu samomržnju koja ih potpuno destruiira kao ličnosti. Oni su već u onom ljudskom smislu uništeni. A čuveni etički kategorički imperativ patrijarha Pavla „budimo ljudi“ ih ne obavezuje ni u minimalnoj mjeri. Takvi vagabundi (odmetnici, nitkovi), zaslužuju društveni prezir. Njihovo ponašanje je insuficijentno jer je lišeno humanističkog sadržaja. Na taj način gube ugled u državi Srbiji. Srpski narod nikada nije trpio izdajnike u svojim redovima nego ih je permanentno osuđivao i do paroksizma anatemisao. To je opozicija u Srbiji i zaslužila da se anatemise s obzirom da je iz lukrativnih razloga dala riječ kolektivnom Zapadu da će srušiti Srbiju i poslati je u ropotarnicu istorije. Srbija je trn u oku Zapada jer mu ne odgovara slobodna, nezavisna i dostaojanstvena Srbija koja saraduje sa Rusijom i Kinom. Zato on to denuciira i ne može Srbiji da oprostii. Što se tiče blokadera u Srbiji koji su skloni ekstremizmu, to su samoimenovana otuđena tijela koja imaju zadatak da destruiiraju institucije Srbije, prije svega visokog obrazovanja i da se u skladu sa asocijacijom na Avnoj konstituiše vrhovno zakonodavno tijelo u formi plenuma čiji bi stavovi i mišljenje bili relevantni o svim značajnim društvenim pitanjima. Svoju destruktivnu funkciju otvoreno projektuju za decembarske parlamentarne izbore u Srbiji gdje će demolirati prostorije u kojima će se izbori održati, uništiti izborne kutije i zabraniti osoblju da provedu izbore u toku izbornog dana. Cilj blokadera je urušavanje Srbije nasiljem što implicira nemogućnost održavanja izbora u Srbiji putem kojih se jedino može formirati vlast u državi. I studenti koji su uzeli učešće u obojenoj revoluciji demonstrirali su svoju totalnu dezorganizovanost. Svoje

studiranje kao primordijalnu obavezu supstituisali su političkim aktivizmom pod uticajem opozicije i blokadera u Srbiji. Kasnije se potvrdilo da su bili lakovjerni, zloupotrebljeni i izmanipulisani. To se verifikuje u činjenici da neće biti zastupljeni na decembarskim izborima u Srbiji jer ih nema na izbornim listama. I na kraju da zaključimo. Aleksandru Vučiću pripada epohalna zasluga što je pobijedio obojenu revoluciju u Srbiji. Njegov pristup obojenoj revoluciji nije bio ishitren nego je zahtijevao protok vremena da se strasti smire. Predlagao je da se ide korak po korak (step by step), da se pronađe kompromisno rješenje između sukobljenih strana. Kao pravoslavni hrišćanin postupao je i u skladu sa hrišćanskim postulatom „ko tebe kamenom ti njega hljebom“. Zato je bio protiv upotrebe sile u sukobu Srbije kao države sa opozicijom, blokaderima i studentima. Smatrao je nedopustivim da se na silu odgovara silom jer onda nema kompromisnog rješenja. U tom slučaju se ulazi u nekontrolisani kaos koji se mogao završiti disolucijom Srbije i njenim definitivnim uništenjem. Indikativno je i to da se u rješavanju sukoba između suprotnih strana u Srbiji Aleksandar Vučić dobrim dijelom oslanjao i na opšti unisoni stav da i sa najvećim neprijateljem je neophodno razgovarati. U tom slučaju postoji potencijalna mogućnost da se protivnik predomisli i pristane na kompromisno rješenje koje bi zadovoljilo sukobljene strane. Nasuprot Aleksandru Vučiću koji je pledirao za dijalogom, tolerancijom i potrebom da se izmire sukobljene strane opozicija, blokaderi i studenti su to apriori odbili jer su smatrali da će uz pomoć kolektivnog Zapada doći do pobjede. A na kraju je bilo obrnuto. Pobijedio je mudri i trezveni Aleksandar Vučić koji je imao povjerenje u patriotske snage Srbije. Bio je apsolutno uvjeren da se sukobi u Srbiji moraju u korijenu limitirati i staviti pod društvenu kontrolu. Zato je Srbija uspješno odbranila i zaštitila svoj suverenitet i teritorijalni integritet pri čemu je obojena revolucija u Srbiji doživjela svoj fijasko.